

Dobrovolník pro onkologii

Bc. Šárka Ročková

Onkologická klinika FN Olomouc

Článek je zaměřený na efektivitu dobrovolnického programu v nemocnici, na jeho přínos při péči o pacienta a na směr, kterým by se měla zdravotnická zařízení v tomto ohledu v rámci zkvalitnění poskytované péče o pacienta ubírat.

Klíčová slova: dobrovolník, pacient, pomoc, aktivita, psychika, kvalita péče.

Volunteering in oncology

The article deals with the effectiveness of a volunteer hospital programme, its benefits for patient care, and the trend that health care facilities should follow in terms of improving the quality of patient care provided.

Key words: volunteer, patient, help, activity, psyche, quality of care.

Med. praxi 2012; 9(4): 199–200

V rámci zkvalitnění poskytované péče ve FN Olomouc mají pacienti onkologické kliniky již 2 roky možnost si zpříjemnit čas trávený na lůžku aktivitami, které jim nabízí dobrovolníci ze sdružení Amelie díky zahájení programu „Dobrovolníci v nemocnici“.

Co je Amelie?

Amelie je občanské sdružení, nestátní nezisková organizace, která rozvíjí programy zaměřené na psychosociální pomoc onkologicky nemocným a jejich příbuzným. Sdružuje psychoterapeuty, psychology, psychiatry, sociální pracovníky, odborníky na komunikaci z řad onkologicky nemocných.

Adepti na dobrovolníky se rekrutují z řad studentů, bývalých pacientů i jiných zástupců široké veřejnosti. Vzdělávání a péče o dobrovolníka probíhá třířázovým vstupním školením, pravidelnými skupinovými supervizemi, které je možné provádět také dle potřeby dobrovolníka.

Důvod k zahájení dobrovolnického programu

Důvodem k zahájení programu byla snaha o zlepšení psychosociálních podmínek pacientů onkologické kliniky, zlepšení jejich psychické pohody, která má nezanedbatelný vliv na úspěšnost léčby, ulehčení a zpříjemnění pobytu v nemocnici, pomoc překonat samotu, strach, obavy a dodat pacientům sílu k překonání všech obtíží spojených s léčbou.

Cílem zahájení programu bylo nastavení programu dobrovolníků jako součásti léčby onkologicky nemocných a přenesení části normálního života do nemocničního prostředí.

Bezpečnost pacienta

Před vstupem dobrovolníka na kliniku, bylo nutné vytvořit opatření k zajištění bezpečnosti pacienta. Mezi tato opatření patří povinnosti dobrovolníka:

- předkládat výpis z trestního rejstříku

- podepsat smlouvu jejíž součástí je podpis mlčenlivosti
- být pojištěn

Dále dobrovolník:

- nemá přístup ke zdravotní dokumentaci pacienta, nezbytné informace o pacientových potřebách mu sděluje personál
- je snadno identifikovatelný, vždy je označen jmenovkou s fotografií, nosí pracovní ochranný oděv

Dobrovolník před vstupem do nemocnice prochází pohovorem, školením BOZP, seznáměním s provozem daného pracoviště.

Pacient je seznámen při přijetí na kliniku s možností účastnit se aktivit dobrovolnického programu, je seznámen s náplní činností dobrovolníků, s druhy aktivit, s účelem a cílem programu formou komunikace s personálem i formou propagačních materiálů.

Obrázek 1. Propagační leták

Prevence a psychosociální pomoc pro onkologicky nemocné a jejich blízké.

Můžete nás také navštívit v Centru Amelie v Olomouci. Zde probíhá pravidelný program (např. bříšní tance, jóga, muzikoterapie, výtvarná dílna, zdravé vaření, relaxační techniky, společné výlety apod.), je možné se domluvit na individuální konzultaci s psychologem atd.

Před první návštěvou kontaktujte, prosím, Infolinku Amelie Olomoucko tel. 739 005 123.

Více informací na www.amelie-os.cz.

Dobrovolnický program
na Onkologické klinice
Fakultní nemocnice Olomouc

Vážená paní, vážený pane, rádi bychom Vám představili program Dobrovolníci Amelie ve FN Olomouc na onkologické klinice:

Posláním programu je přinášet do nemocnice lidský kontakt, radost a pohodu a zpříjemnit Vám tak pobyt zde.

Dobrovolník v nemocnici pomáhá naplnit čas hospitalizace podle Vašeho přání. Nabízí řadu aktivit, které ulehčují pobyt v nemocnici a přispívají tak ke zdárné léčbě.

Jaké aktivity Vám dobrovolník nabízí?

- **Individuální** popovídání si, předčítání, doprovod při procházce po areálu nemocnice a další.

Dobrovolníci dále připravují **odpolední společenská setkání** s různými programy:

- Například výtvarné dílny, poslech hudby a mluveného slova, společenské hry a kvízy, tematická diskusní posezení a další.

Kdo to je dobrovolník
„Dobrovolníkem je ten, kdo ze své dobré vůle ve svém volném čase a bez nároku na finanční odměnu vykonává činnost ve prospěch jiných lidí.“

Dobrovolník v žádném případě **nezastupuje zdravotnický personál**. Nemá přístup ke zdravotním záznamům klienta, nemá právo podávat informace ohledně zdravotního stavu, nemanipuluje s léky apod.

Dobrovolník se zavazuje

- Respektovat při plánování konkrétní činnosti Váš zdravotní a psychický stav, který vždy stojí na prvním místě.
- Dodržovat podmínku mlčenlivosti.
- Následovat zásady práce jednotlivých pracovišť.

Bližší informace o termínech programu Vám podá personál nemocnice.

Dobrovolnický program probíhá formou návštěv, kdy dobrovolníci přicházejí 1x v týdnu na kliniku a vyplňují volný čas pacientů různými aktivitami.

Druhy aktivit dobrovolníka na klinice:

- povídání s pacientem, předčítání
- společenské hry
- výtvarné dílny, poslech hudby a mluveného slova
- doprovod na vyšetření či procházky po areálu FN
- další individuální či skupinové aktivity

Naše zkušenost se zahájením programu

Implementace dobrovolnického programu do praxe, jako implementace čehokoliv nového, sebou přinesla ze strany zdravotnického personálu řadu obav a otázek k diskusi. Jednalo se především o:

- rozpaky zdravotnického personálu nad efektivností programu
- obavy z narušení denního léčebného a ošetrovatelského režimu na oddělení
- obavy z nespolupráce mezi dobrovolníky a personálem oddělení
- obavy z nezájmu pacientů o program
- obavy z nesprávné motivace pacientů
- obavy z porušení povinné mlčenlivosti ze strany dobrovolníků

Pro zdárné zahájení programu bylo nutné zaměstnance onkologické kliniky získat ke spo-

lupráci a přesvědčit je o významu plánované činnosti.

- Pečlivě seznámit zaměstnance kliniky s cílem a účelem programu
- Vytvořit jasnou koncepci začleňování programu do komplexní péče o pacienta
- Určit klíčového člověka za kliniku a za dobrovolníky pro účelnou komunikaci
- Sledovat a průběžně hodnotit kvalitu a efektivnost programu
- Získávat nové podněty pro vylepšení nastavené koncepce

Praxe a program

Po dvouletém fungování programu na klinice lze říct, že práce dobrovolníka na klinice se stala součástí léčebného režimu pacienta a personál přijal práci dobrovolníků jako součást komplexní péče o pacienta. Pacienti považují účast v programu za příjemnou součást léčby a ukrácení volných chvil při pobytu v nemocnici. Již sami se aktivně podílejí na fungování programu (při příchodu k hospitalizaci donášejí z domu různé materiály vhodné pro ruční práce, výtvarné aktivity apod.).

Takto kladně by nebylo možné program hodnotit, pokud by neexistovala velmi dobrá spolupráce mezi dobrovolníky a personálem. Pravidelné hodnocení kvality programu přispívá k vytváření stále nových nápadů směřujících k vylepšování koncepce programu.

Tímto nastaveným programem se jednoznačně zkvalitnila péče o pacienta na onkologické klinice.

Obrázky 2 a 3. Pacienti při dobrovolnickém programu

Článek přijat redakcí: 15. 2. 2012
Článek přijat k publikaci: 8. 3. 2012

Bc. Šárka Ročková

Onkologická klinika FN Olomouc
I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc
sarka.rockova@fnol.cz

